

För många slags sjukdomar i barn brukade man
taga barnen upp i kyrkstaket och låta barnen råa
vid kyrkklackarna, vilket skulle bringa hjälps åt beromet
vidare skulle barnet gå så långt att det kunde se en kyrka
det skulle då där låta på kyrkklacken samt nämna klack
vid namn. Detta var också ett bra medel mot många sjuk-
domar. Vidare fick man aldrig kasta sitt vatten ut
ett asphärd, ty då blev man aspheläst (sick elen)
För "Svingesjuka" (kinna sjukdom) brukade man mäta alla
ben med en härd och huden lägga under en sten för att
färintas. Sjukdomen färlättnad efter varje mätning.
Allra kläder vid somnareftan brukade man mäta alla sjukas
kropp med såhudgängen på till kyrkogården där de i ven
graukulle både i kyrkan som ägden och det sjuka barnet. Men
i graven utände både skulle ha en matvarande kär till
det sjuka barnet samt en keri. Modern låg så ligande i
graukullen och maten till sålen gick upp med sandmandag.

1
I den del mot
kyrkklackarna
pöros vid
kyrkklacken.

För "aspheläst"
- kasta sitt
vatten ut
ett asphärd.

2.

3757

Främninge
b:nLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Då hon åter gick hem med tagande plagget som skulle
 drögas på karnet. Rätt skulle ske tagandes. Kvättern som
 berättar detta för mig, sade att hon i sin ungdom sett
 upp till 100 mödrar ligga dödstypta vid var sin gravkulle
 i Främninge kyrkogård. I St. Olofs kyrka fanns ännu
 en silyngka, med vilken kornen ströks i kornarna för
 att bli friska

För fjätel som man hade var "inld" (moderädrigt
 karnet under såvandes betyd genom skrämsel o. dy.) brukade
 mödrar med munnen gäpa ännu kornen in till flera
 gånger. För skräppa brukade man bädda ned kornen
 i den väst som kalle "krogen". För äranlyftning brukade
 man skapa en kyrk klockorna och lägga i väst västmet och
 tvätta sig med.

För svär tandvärk brukade man taga av sin egen
 affäring och lägga till tändarna

För affubilla fanns i St. Olof där man affode pärjen

Uppf. H. C. Johnson
Om olika personer

J
3757

Fränninge s. n.
Osterg. & Balleys
Fors v. Fjortehäraden
1770 till 1933

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

för olika slags sjukdomar

För bekämt (lungsjuka sjukarna) brukade barnen få dricka
vatten ur handen på en sådan som märdat sitt eget barn
Välhet hölls i hans hand som hålls kypig och skulle det
vara samma hand som han märdat barnet med.

Den mycket anhörd personen var i Fränninge på 1840 talet
änkan Inga Pih jäns från "Konga becken" (Kund becken)
Fränninge. Vänligt kvättorers utbygd skulle han ha haft
många barn för lungsjuka sjukarna.

Man brukade ställa häst på ett finger med en nål och
drappa en drappe blod i en kopp vatten vilket barnet
skulle dricka. Blodet skulle komma från en barnemär-
dars finger samt från den hand som märdat barnet.
För löppskad brukades skjuta ett skott som var laddat med
ärfst stulet silver sand 9 staps hästsk. Den sjuka skulle
sitta på en järfast sten, och skottet skulle gå rätt i norr.
och hundsaken var att den sjuka hade på batesmedlet.

43757

Främninge s. w

Skjutningen skulle ske med tre skott i sid salvedgängen
och tre skott i sid salupp gången.

För utlagssjukdomen kunde man sank vatten som
samlas i blannan af blod på en punan grav som
sjau brott sig om kint. Vattnet töttas på det sjuka
stället och skulle vara ett ganska bra medel.

För ~~undvika~~^{likheten} kunde man ofta para på de ett årskrogr
fallet, och Toja om det vatt och som fallet på my ka spilling
ute på en åker, och tötta på lik fällen. Proceduren
skulle emellan tid ske tyjande om det skulle vara isyft
lad urkan.

För att ej "komma för" någon sjukdom dä man var
ute och värdades, kunde man vända ena strumpen
och gå med den ut ansidan utåt hela dagen. Man skulle
och sätta sig i gräset sedan daggen fallit ty de fick
man åtvakti. Ett bra medel mot järkyding var att
på vatten tjuga med vänta korn, gyllstrump på huden om baken.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

ACC. N:R. 3757

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Svante Lindersjö

Härad: Färs

Adress: Lilla Framnäs Ästely

Socken: Ästely

Berättat av: Minne förädrar

Uppteckningsår: 1955.

Föddeår/854-1862 i Ästely at Ö. Kärrby.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Uppteckningen rör Offr. mot sjukdammar.
Sjukdammarneffektande m. m.

Uppgifterna hämtade från
Ästely Sacken

Offert mot sjukdom.

Att kartteja liktarman med affen, färdkom och färdkom
 kom om valjämt i vara orter i all symmetri bland
 äldre punan. Således kunde man klyva en patati
 mitt i två, guida liktarman med båda patatibalkarna, samt
 därefter sätta en pinne genom båda patatibalkarna igen
 så patatien gick sin färd igen. Därefter lades patatien
 upp i ett färdstyg på ett valmtak. När patatien rull-
 ande gick ^{liktarman} ~~patatien~~ ^{liktarman} ~~patatien~~ ^{liktarman} ~~patatien~~ ^{liktarman} ~~patatien~~
 "knut" även liktarman. Den punan lag en ylle och rullade
 den även den del av kroppen där liktarman var betagen
 samt stög därefter en knut på hiden. För varje liktarman
 rullades en gång och stogs en knut på hiden. Den som
 skett affären skulle sedan lägga hiden under en sten
 där liktarmägaren aldrig passerade. Gjorde han det så
 gick han liktarmarna igen. Hela proceduren skulle färd-
 rättas absolut tigrande. Ty talade man bara ett ord, så

mislyckade det lika här lieder bärgade ruttna så
 bärgade liktarnas blöda, och efter 14 dagar vara de
 alldeles värk. Detta var ett absolut osäkligt medel
 tradda det, och om lieder mycket här i våra arter som
 man som var mycket liten som "knytare" var hem-
 manjare under Pannan. Slöd in mycket häg åder i byn
 de jäms i Åstehj församling. På grund det. Man affodde
 värtu åt hundra fjuspan för ^{liktar} ~~liktar~~. Man räknade som
 många liktarnas man hade, och kanske lika många
 årtar i hundra under det man sade: "Så tag Dämina
 liktarnas. Vidare traddes det att om en panna pekade
 med fingret på en annan panna liktarnas under det han
 räknade dem, så flyktade även efter en tid på dem
 som räknat. På grund början vågade man aldrig peka
 på någon annan panna liktarnas. Om en panna fick
 liktarnas traddes det att han "kan mit för dem d. v. s.
 kan mit färber en plats där det lieder affodde för liktarnas.

Man kunde även guida likstaven med en fläskskäl, och lägga skälen upp i takbägget i ett holt Tak mitt ännu ingångsdärren. Färdre tiden brukade man gå till kyrkan en ledagskväll, och när det ringde till befy brukade man säga: "Nu ringer det för mina likstavar" Man fick ej ytha ett and vare sig på vägen till eller från kyrkan. Detta var ett ganska brukligt ordel. Ja många exempel kunde nämnas, om kaffen och kät met likstavar men till vidare om det segda vara nog. Mat bädder och finner och knisslar brukade man sedan de vara mogna, krama ut var på en skiva greft bröd som man satte ut i skogen (affen till jägare) Personerna ifrån skulle sedermera vadrigt om på bädder (ett lik). Man skick med ett lik hand på bädderna (Tigandes) och had den dade toga sjukdamer med i graven. Ett annat lik som man med finner i ansiktet skuttar sig i ansiktet i vatten. Vattnet stas på en flaska, och sätts med i en grav som innehåller ett lik och matsvarande kött till den.

Sjuka. Detta skall gjäsa & hål efter det liket blivit nedstett
i graven.

Om en kvinna i kavande tilltänd kastade sitt watten på
det träffade aska fick karant utslag i haken. Kunde något
räddas, var att hålla karant även på aska där änga stög upp
efter urin som modern kastat. Detta var enda be-
litt, när modern "mullt" karant & sjukdomen.

Man skulle aldrig kasta sitt watten i närheten av
vägen, Ryttstucke, då fick man absolut utslag även på
krappan.

Det mycket svårt fall var då en avän fick tag i anfäring
ty brändes detta upp fick den som prädund anfäring & fick
baken i ett end vär. För denna sjukdom fanns nästan
intet bot. Man fick akta sig mycket väga så man ej
spattade på vägen, ty då kulle man kippas borta och
sprucka vänder man fick ej spilla mjölk på spisen, ty då
fick hon som mjölk mjölk, och i juuret på spisen kulle sårja.

Med ryggsäck som de i allmänhet kallades leppsäck, men
hade man spjute ut skott även det sjuka stället.
Vidare skulle man aldrig gå in på en äng en dimmig
afton, ty där hade de blivit sina sin lek och om man
störde dem i sina färskande, fick man alltid någon
stogs (ud sjukdom) (seem) som kallades "elva klä"
eller "elva kläda" Att få besvär för denna sjukdom
var mycket svårt och kunde endast erhållas genom
att blotta sig i vatten som var köldt var en å
en tänd, & handogen på året, och om de var med häm-
nads skulle ha en & mindre äro eller bärbar som
utomvände & denna. Som speciellt besta s. k.
"elva klä" var den sk. "dars tand även kallad "Tannapäger"
"Kosmospäger" i Kosmospäger, samt "Grave Karman" i
Grave. Båda dessa doktorn ha min far berättat för alla
sjukdamer, och jag kan om du så önskar berätta mycket
om dessa doktorn och om den stora kundkrets.

J O² Sallerups saken brukade man mid som-
marafton stå ut bak ett vatten på marken
för att skaffa sjukdom eller döt it jätter va
bedde i bakerna.

Skaffa
sjukdom åt
jätterna mid
sommarsafton

Da fort en barnsängskvinnas jätt sitt barn
brukade barnmarken lägga stäl i sängen (en
sal eller dykigt) för att hallen ej skulle kunna
lyfta ut ihvar ett med en ou seha egna. Antligt
en da varande ha, var alla konarkade barn hart lyttingar
och var aukom lingen efter hallen

Magi med
myfoll barn

Da en kvinna gick out i magen brukade man leda
henne ut på en äng, där hon skulle tänas mat en-
sam från salen upp och till dess nedgång Under denna
tid gick hon ej föta utan endast läsa ett vinst salu var
beklänges. På morgonen när salen gick upp igen
skulle hon åter blias hem igen, allt skulle ske under
lyst ut, och kvinnan skulle då vara bedad.